

A K.u.K. flotta története 1914-től 1918-ig

Horthy Miklós, a kiváló parancsnok

Kiss Enikő
2AJ-Hldb15

Az osztrák császári és magyar királyi haditengerészet, Horthy Miklós szerepe a flottában

- 18. században és a 19. század első felében jórészt itáliai, főként velencei és trieszti hadihajókból többször megpróbálták ütőképes flottát szervezni
- csak az 1850-es években sikerül
- az 1867-es osztrák-magyar kiegyezés után lehetőség nyílik egy közös hadsereg részeként az osztrák császári és a magyar királyi haditengerészet megalakulására
- tanulmányom haditengerészet létrejöttét, szerepét az 1914-től 1918-ig tartó intervallumban valamint Horthy Miklós flottaparancsnokságig ívelő haditengerészeti pályafutását vizsgálja

A flotta adriai-tengeri szerepe

- polai és catarrói haditengerészeti bázisokra, további adriai kikötőkre támaszkodó haditengerészetet a 19-20. század fordulóján modernizálják és ütőképessé teszik
- Olaszország 1915-ös háborúba lépésével stratégiai fontosságúvá válik a földközi-tengeri bejárat, az Otrantoi-szoros, a dalmáciai, krajnai, fiumei tengerpart védelme a hadiflotta élén

Horthy tengerész karrierjének kezdete

- Horthy fiatal korától a tengerészet rabja
- felvételt nyer a szigorú feltételekkel bíró fiumei Császári és Királyi Haditengerészeti Akadémiára
- 1889. évi novemberi I. osztályú tengerészkadéttá való kinevezése után a Saida nevű korvett 40 fős tisztikar legfiatalabb tagja
- 1907-es záróvizsgája után Montecuccolival kötött jó ismeretsége által Ferenc József szárnysegédje

A haditengerészet 1914-ben

- 1914. augusztus 10-én Crna Gora az OMM blokád alá veszi olyan célzattal, hogy lezárják a kereskedelmet valamint a hajózást
- 1914. augusztus 16-án angol és francia hadihajók a Zenta kiscirkálót lengő lobogóval (mely annyit jelentett, hogy a fregattkapitány az antant felszólítása után felvette a versenyt a túlerővel rendelkező felekkel) a habok közé merítette
- 1914. augusztus 16-án az antant erők blokád alá vette az osztrák-magyar hadiflottát, hogy ne tudjanak kijutni se a kereskedelmi se a hadihajóik, viszont az OM hadiflotta felülmúlhatatlan hadi stratégiával felszíni hajókkal áttöri a blokádot Horthy Miklós vezetésével
- Horthy alkalmazott taktikai fogásait a mai napig oktatják tengerészeti iskolákban világszerte

A hadiflotta hajóállománya és felszereltsége

- a K.u.K. flottában 1914 nyarán 23000 ember szolgált- ezzel a világ nyolcadik legerősebb flottája
- 23000 emberből 1748 tiszt, melyek közül 214 magyar
- főbb kikötővárosai: Trieszt, Fiume, Split, Ragusa, Sibenik, Cattaro, Dubrovnik, Zadar
- hajóállománya: 3 csatahajó, 9 sorhajó, 10 cirkáló, 16 torpedó-romboló hajó, 6 darab tengeralattjáró valamint kisebb- és segédhajók
- ezidőben tartozott még a flottához 15 darab vízi repülő is

Az otrantói ütközet jelentősége

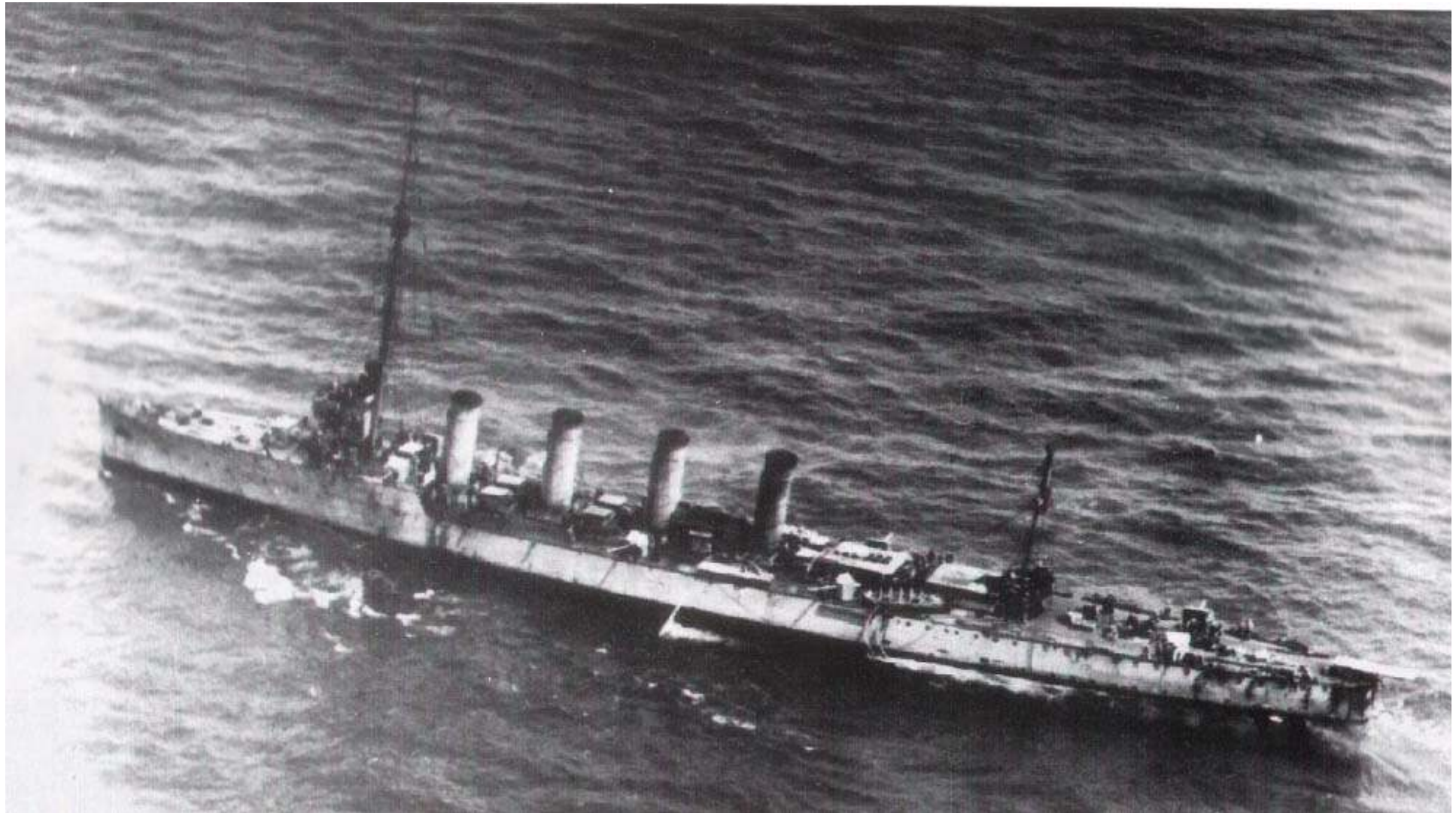
- az otrantói ütközet alatt a Novara volt a vezérhajó

Ha
■ Ha
kö
va
pa
tö
■ az
a
■ Ha
M
hadit

tjét,
(ult)
tből
ék a
abb

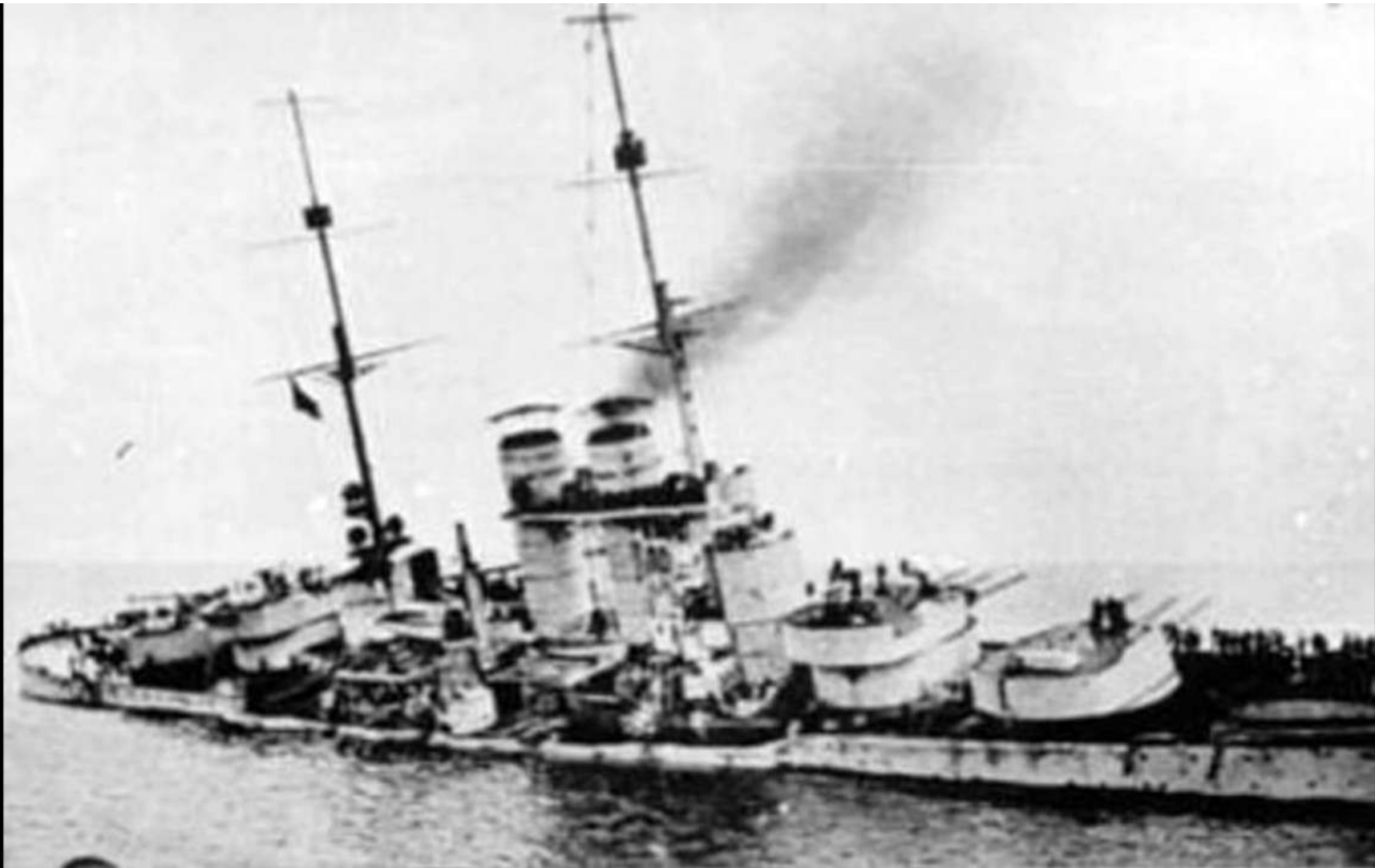
Horthy, az otrantói hős: valóság, mítosz és kultusz

A catarroi (kotori) matrózlázadás

- a catarroi matrózlázadásra a nagy kommunista hullám alatt került sor 1918.február 1-től 3.-áig
- e forradalmi eszmék a Monarchiát sem kerülték el, a lázadások célja a szociális körülmények javítása, nemzetiségek politikai önállósága, önrendelkezési jogok megszüntetése volt
- a legelső lázadás a polai arzenálban történt meg
- Karl Seidensacher tengernagy a lázadások hírére bevont a fedélzeten talált vörös lobogókat, a hajón helyreállt a rend
- A leverés után 800 matrózt letartóztattak, 40et bíróság elé állítottak, 4-et halálra ítélték
- sokan Horthy nevéhez kötik e lázadás leverését, pedig köztudott, hogy ebben az időben Polán tartózkodott

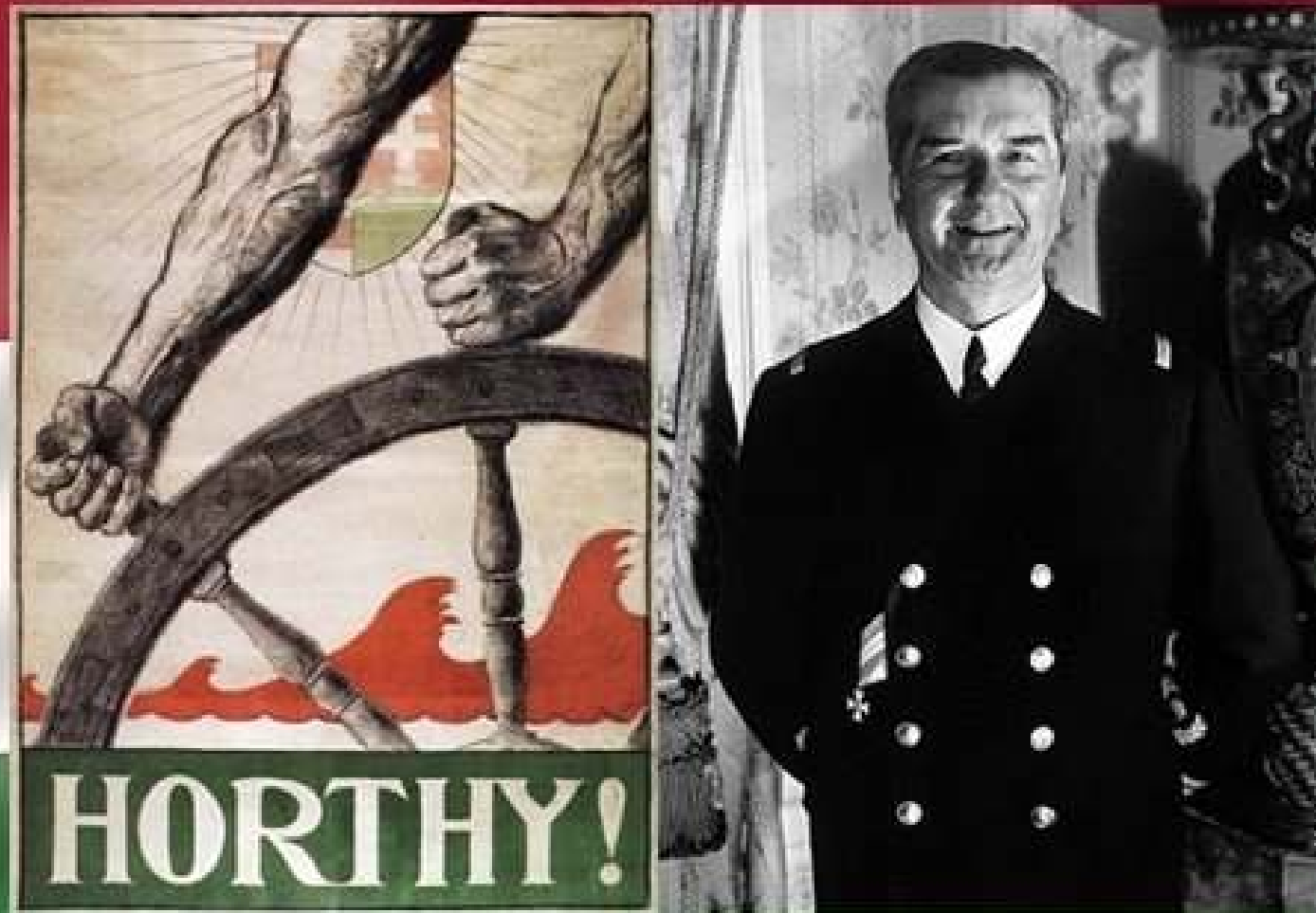
A Szent István hadihajó tragédiája

A hadiflotta átadása a Szerb-Horvát-Szlovén Királyságnak

- 1918.november 1-jén hivatalosan megszűnt a K.u.K. flotta
- a hajókat átadták az újonnan létrejött Jugoszláviának
- 1918.november 3-án hivatalosan is aláírták a fegyverszünetet
- ezennel pedig véget értek az adriai hadműveletek

A biztos kezű kormányzó

Összegzés

- az 1867-ben a kiegyezéssel létrejött Osztrák-Magyar Monarchia hadifejlesztéseinek fontos eredménye volt az adriai K.und K. haditengerészet létrehozása, modern hadi hajókkal, cirkálókkal, gyorsnaszádokkal való ellátása
- fiumei tengerészeti akadémia európai képzést biztosított
- Horthy Miklós tengerésztiszt karrierje jelezte, hogy Ferenc József uralkodásának 60 éve alatt az arra érdemes magyar tisztek is komoly parancsnoki szerepet kaphattak
- antant blokád alá vette az osztrák-magyar flottát
- 1917-ben Horthy főparancsnoka alatt sikerült átmenetileg feltörni a blokádot
- az otrantói győzelem alapozta meg Horthy Miklós katonai és politikai pályafutását, és része lett annak a kultusznak, amely a trianoni Magyarország életben maradását szolgálta

Köszönöm a figyelmet

Készítette: Kiss Enikő

Vizuális források

- https://images.search.yahoo.com/search/images?p=otrantoicsata+1917+majus&fr=mcafee_uninternational&imgurl=https%3A%2F%2Fm.blog.hu%2Fto%2Ftortenelemtanulas%2Fimage%2Fotrantoicsata.jpg#id=4&iurl=https%3A%2F%2Fm.blog.hu%2Fto%2Ftortenelemtanulas%2Fimage%2Fotrantoicsata.jpg&action=click –Az otrantoicsata, térkép
- <https://www.youtube.com/watch?v=5pSiCjfhUUw> –Az SMS Szent István elsüllyedése
- https://images.search.yahoo.com/search/images;_ylt=AogeK.JFIZpeTfEAejgXNyOA;_ylu=X3oDMTBoN2Noc21lBGNvbG8DYmYxBHBvcwMxBHZoaWQDBHNIYwNwaXZz?p=szent+istv%C3%A1n+hadihajo&fr2=piv-web&fr=mcafee_uninternational#id=3&iurl=https%3A%2F%2Fi.ytimg.com%2Fvi%2FKujWG7ROuqA%2Fmaxresdefault.jpg&action=click –A süllyedő SMS Szent István
- http://foter.ro/cikk/20150907_horthy_miklos_belovagolt_a_tortenelembel/ -A sebesült Horthy
- <https://upload.wikimedia.org/wikipedia/commons/2/24/Novaral.jpg>
Novara gyorscirkáló

Irodalmi források

- Turbucz Dávid- Horthy Miklós, Napvilág kiadó, 2011, 1054 Budapest, Alkotmány u.2., ISBN: 978 963 338 056 7

Földi Pál- Az osztrák-magyar haditengerészet története, Anno Kiadó, ISBN: 963 375 081 4

Vas Zoltán- Horthy, Madách Könyvkiadó Bratislava

Vladimír Hynek, Petr Klučina- Válečné lodě, Naše vojsko kiadó, Praha, 1986

- A világ hadsegerei- Amaczi Viktor, Dr. Bombay László, Dr. Héjja István, Zrínyi kiadó, 1998

Internetes források

- <https://www.vitorlazas.hu/soja-vitorlas-szotar-lexikon.html>
https://hu.wikipedia.org/wiki/Osztr%C3%A1k_Cs%C3%A1sz%C3%A1ri_Lip%C3%B3t-rend
https://en.wikipedia.org/wiki/Maximilian_Njegovan
https://hu.wikipedia.org/wiki/Katonai_M%C3%A1ria_Ter%C3%A9z-rend
<http://web.t-online.hu/pellestamas/Tamas/nautica.htm> ,
Pécs, 2001. május, Pelles Tamás